

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Tomáše Rychlého a Mgr. Radovana Havelce v právní věci žalobce: **Mikroregion Litavka, dobrovolný svazek obcí Zdice a Chodouň**, se sídlem Husova 2, Zdice, zastoupený Mgr. Martinem Pujmanem, advokátem se sídlem Jugoslávská 620/29, Praha 2, proti žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství**, se sídlem Masarykova 427/31, Brno, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 19. 12. 2019, č. j. 45 Af 37/2017 – 79, o návrhu žalobce na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

t a k t o :

Kasační stížnosti **se přiznává** odkladný účinek.

Odůvodnění:

[1] Podanou kasační stížností se žalobce (dále jen „*stěžovatel*“) domáhá zrušení rozsudku Krajského soudu v Praze (dále jen „*krajský soud*“) ze dne 19. 12. 2019, č. j. 45 Af 37/2017 – 79, kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 10. 2017, č. j. 45078/17/5000-10470-703359. Žalovaný tímto rozhodnutím zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí – platební výměry – Finančního úřadu pro Středočeský kraj (dále též „*správce daně*“) ze dne 6. 10. 2016, č. j. 4010776/16/2100-31476-204856, a č. j. 4010775/16/2100-31476-204856. Prvně uvedeným platebním výměrem správce daně stěžovateli vyměřil odvod za porušení rozpočtové kázně do Státního fondu životního prostředí ve výši 1 483 883 Kč, druhým stěžovateli vyměřil odvod za porušení rozpočtové kázně do Národního fondu ve výši 25 226 011 Kč.

[2] Stěžovatel současně s podáním kasační stížnosti podal obsáhlý návrh na přiznání odkladného účinku. Jádrem argumentace stěžovatele je, že by pro něj výkon rozhodnutí znamenal nepoměrně větší újmu, než jaká může vzniknout jiným osobám, neboť byl jako dobrovolný svazek obcí založen především za účelem vybudování a provozování kanalizace a další vodohospodářské infrastruktury. Za tímto účelem v minulosti obdržel dotaci v souhrnné výši 111 351 655 Kč, která tvořila převážnou část příjmové stránky jeho rozpočtu. Tyto prostředky již byly použity na realizaci zmíněného projektu, respektive veřejné zakázky. Stěžovatel je v důsledku správních rozhodnutí povinen zaplatit doplatek

odvodu v celkové výši 12 648 847 Kč. Uhrazení této částky je s ohledem na rozpočet stěžovatele příliš zatěžující a mělo by pro něj likvidační následky.

[3] Stěžovatel dále v návrhu popsal skladbu a vývoj svého rozpočtu za poslední roky. Uvedl, že i přes dotace ze státního rozpočtu a vklady členských obcí a jednotlivých občanů je jeho hospodaření ztrátové. Například z návrhu rozpočtu pro rok 2020 vyplývá, že stěžovatel bude zřejmě hospodařit se ztrátou 2 059 500 Kč. Stěžovatel připustil, že má příjem z pronájmu vodohospodářské infrastruktury, který činí ročně v průměru cca 469 000 Kč. Výše tohoto příjmu má vzrůstající tendenci (pro rok 2020 by měl činit zhruba 750 000 Kč), nicméně nepokrývá ani fixní náklady stěžovatele. Stěžovatel rovněž připomněl, že prostředky, se kterými hospodáří, jsou účelově vázány a v případě, že nejsou spotřebovány, nemohou být použity k jinému než určenému účelu. Stěžovatel dále uvedl, jaké úvěry mu byly poskytnuty od roku 2011, a kolik z půjčených částek nadále dluží. Veškeré závazky se snaží splácet. Poukázal rovněž na zůstatky na svých bankovních účtech, které dohromady tvoří částku kolem 2,9 milionů Kč.

[4] Stěžovatel dále uvedl, jaký vlastní majetek. Kromě vodohospodářské infrastruktury, která byla předmětem podpory ze Státního fondu životního prostředí, a jako taková nesmí být převedena na jinou osobu ani právně zatížena, vlastní pouze majetek nutný k provozu této infrastruktury (obzvláště mulčovač a čerpadla Grundfos). Tento majetek nelze zpeněžit, aniž by to vedlo k přerušení provozu vodohospodářské infrastruktury. Stěžovatel uzavřel, že výkon napadeného rozhodnutí by pro něj a zprostředkovaně pro obce, které jsou jeho členy, a zejména pro obyvatele těchto obcí, znamenal nenávratnou újmu. Volnými prostředky k uhrazení odvodu nedisponuje, a pokud by došlo k ohrožení jeho majetku, není zřejmé, kdo a za jakých podmínek by zajistil přívod pitné vody a odvod a čištění odpadních vod z připojených domácností.

[5] Stěžovatel též konstatoval, že na řádném fungování a provozu jím vybudované vodohospodářské infrastruktury existuje veřejný zájem. Naopak posunutím termínu splatnosti částky 12 648 847 Kč není ohrožen jiný veřejný zájem, neboť tato částka je pro státní rozpočet zanedbatelná. Pokud stěžovatel se svou kasační stížností neuspěje, bude povinen uvedenou částku uhradit. V důsledku přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nehrozí žádná konkrétní újma ani jiným osobám.

[6] Na podporu výše uvedených tvrzení doložil stěžovatel velké množství podkladů, jejichž výčet zde není nutné obsáhle rekapitulovat, zahrnují zejména kopie smluvních dokumentů, týkajících se závazků stěžovatele z úvěru a potenciálně i z ručení, a dále jeho rozpočtu. Nejvyšší správní soud v podrobnostech odkazuje na obsah spisu.

[7] Žalovaný k návrhu na přiznání odkladného účinku uvedl, že s ním nesouhlasí. Jedná se o výjimečný institut, který lze aplikovat pouze tehdy, jestliže stěžovatel podloží svůj návrh dostatečnými, relevantními a hodnověrnými důkazy. Žalovaný připustil, že mu kasační soud přeposlal i všechny přílohy a podklady, na které stěžovatel v návrhu odkazoval. Blíže se k nim však nevyjádřil. Podle žalovaného nicméně nejsou splněny zákonné podmínky pro přiznání odkladného účinku. Upozornil také na to, že v daňovém řízení existují prostředky, které dlužníkům umožňují dočasné odložení splnění jejich daňové povinnosti, například institut posečkání úhrady daně podle § 156 zákona

pokračování

č. 280/2009 Sb., daňový řád. Tyto prostředky by měl stěžovatel použít přednostně. Závěrem žalovaný podotkl, že přiznání odkladného účinku kasační stížnosti může ohrozit veřejný zájem, za který považuje zájem státu a společnosti na řádném a včasném výběru vyměřených daňových povinností, které nejsou v zanedbatelné výši. Nadto jestliže stěžovatel tvrdí, že úhrada doměřené částky pro něho může být likvidační, je zde důvodná obava, že v souvislosti s přiznáním odkladného účinku bude ohrožena „inkasovatelnost“ daňové povinnosti v budoucnu.

[8] Kasační stížnost zásadně nemá podle § 107 soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“) odkladný účinek. Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat, přitom užije přiměřeně § 73 odst. 2 až 5 s. ř. s. Podle § 73 odst. 2 s. ř. s. lze přiznat odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro stěžovatele nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[9] Nejvyšší správní soud po zhodnocení důvodů uváděných stěžovatelem dospěl k závěru, že podmínky pro přiznání odkladného účinku jsou dle výše citovaných ustanovení s. ř. s. splněny. Soud vycházel především ze skutečnosti, že stěžovateli újma hrozí, neboť nelze vyloučit, že by důsledky plynoucí z toho, že by napadené rozhodnutí žalovaného bylo vykonáno a stěžovatel by musel uhradit dlužné částky (doplatek odvodu za porušení rozpočtové kázně), měly negativní vliv na hospodaření stěžovatele. Jedná se o závažnou a reálně hrozící újmu.

[10] Zdejší soud vycházel při rozhodování o tomto návrhu ze skutečnosti, že ve věci vedené pod sp. zn. 5 As 85/2018, byl kasační stížnosti téhož stěžovatele také přiznán odkladný účinek. Tato okolnost je soudu známa z jeho úřední činnosti. V uvedené věci brojí stěžovatel proti rozhodnutí Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže, kterým byl uznán vinným ze spáchání správního deliktu dle § 120 odst. 2 písm. a) zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, v relevantním znění (dále jen „zákon o veřejných zakázkách“), při zadávání veřejné zakázky „Kanalizace v aglomeraci Zdice – Chodoun“. Za tento delikt mu byla uložena pokuta ve výši 200 000 Kč. Správního deliktu se měl stěžovatel dopustit porušením zásady transparentnosti ve smyslu § 6 a § 61 odst. 4 zákona o veřejných zakázkách.

[11] Výše uvedený případ s nyní projednávanou věcí souvisí, neboť správce daně a posléze i žalovaný dovodili, že stěžovatel se měl při omezení počtu zájemců o veřejnou zakázku losováním dopustit porušení zásady transparentnosti ve smyslu § 6 zákona o veřejných zakázkách, ve spojení s § 61 odst. 4 téhož zákona, a tím také porušení rozhodnutí o poskytnutí dotace, resp. smlouvy o poskytnutí podpory. Toto jednání tedy představovalo dle správce daně a žalovaného porušení rozpočtové kázně, za které byl stěžovateli uložen příslušný odvod.

[12] V usnesení ze dne 12. 4. 2018, č. j. 5 As 85/2018 – 85, kterým Nejvyšší správní soud přiznal kasační stížnosti stěžovatele odkladný účinek, se mimo jiné uvádí, že „[v]ymáhání pokuty ve výši 200 000 Kč by skutečně mohlo vést k takové finanční zátěži stěžovatele, jež by pro něj mohla znamenat nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám. Možné ohrožení majetku a činnosti stěžovatele by mohlo vyvolat

relevantní újmu nejen u stěžovatele, ale v konečném důsledku způsobit újmu také obyvatelům města Zdice a obce Chodouň, pro které stěžovatel zajišťuje provoz vodohospodářské infrastruktury. (...) Nepochybně zde existuje zájem na řádném splnění povinnosti - uhrazení pokuty stanovené pravomocným rozhodnutím žalovaného. Zároveň je však třeba přihlídnout ke skutečnosti, že výkonem napadeného rozhodnutí by mohla být ohrožena činnost stěžovatele prováděná ve veřejném zájmu, a sice provoz vodohospodářské infrastruktury pro obyvatele města Zdice a obce Chodouň. Veřejný zájem na zajištění základních potřeb domácností prostřednictvím činnosti stěžovatele tedy v tomto případě převažuje nad zájmem na okamžité úhradě uložené pokuty, popř. nad striktním dodržením zásady presumpce správních aktů. Pokud bude kasační stížnost zamítnuta, stěžovatel bude povinen pokutu uhradit. Důsledkem přiznání odkladného účinku je tedy toliko případné posunutí výkonu napadeného rozhodnutí a splatnosti pokuty, což zjevně není újmu, jež by převažila nad tou, která brozí stěžovateli a obyvatelům předmětné lokality, pokud by stěžovatel nebyl s to nadále provozovat vodohospodářskou infrastrukturu.“

[13] Nejvyšší správní soud neshledal žádný důvod, proč by se nyní měl od výše citovaných závěrů odlišit. V nyní posuzované věci jde o odvod ve výši 12 648 847 Kč, tedy nepoměrně větší částku, než byla pokuta 200 000 Kč, jakou kasační soud považoval v usnesení č. j. 5 As 85/2018 – 85, za přílišnou finanční zátěž pro stěžovatele. Soud přitom neshledal, že by se majetkové poměry stěžovatele oproti věci řešené pod sp. zn. 5 As 85/2018 výrazně změnily.

[14] Z okolností případu nevyplývá, že by přiznání odkladného účinku kasační stížnosti bezprostředně hrozilo způsobením újmy jiným osobám ve smyslu § 73 odst. 2 s. ř. s. Dále je též významné, že krajský soud již usnesením ze dne 18. 1. 2018, č. j. 45 Af 37/2017 – 63, přiznal odkladný účinek podané správní žalobě. Přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti (pozastavující účinky napadeného rozsudku krajského soudu) lze tedy reálně dosáhnout dočasného odkladu účinku daňových rozhodnutí vydaných v předcházejícím řízení.

[15] Pokud jde o kritérium veřejného zájmu, lze dát stěžovateli za pravdu v tom, že odložení úhrady dlužné částky odvodu nezpůsobí orgánům finanční správy, respektive státnímu rozpočtu výraznější újmu. Nejvyšší správní soud ve shodě s výše citovaným usnesením č. j. 5 As 85/2018 – 85, nepochybně, že existuje zájem na řádném splnění povinnosti stěžovatele – zde uhrazení odvodu stanoveného pravomocným rozhodnutím žalovaného, ve spojení s platebními výměry správce daně. Znovu však opakuje, že veřejný zájem na straně stěžovatele, který spočívá v zajištění řádného fungování vodohospodářské infrastruktury pro obce Zdice a Chodouň, zde převažuje nad zájmem na bezodkladném uhrazení částky 12 648 847 Kč do státního rozpočtu.

[16] S ohledem na výše uvedené Nejvyšší správní soud podle § 107 s. ř. s., ve spojení s § 73 odst. 2 s. ř. s. kasační stížnosti odkladný účinek přiznal. Přiznáním odkladného účinku se do pravomocného skončení řízení o kasační stížnosti pozastavují účinky napadeného rozsudku krajského soudu.

[17] Kasační soud závěrem uvádí, že tímto usnesením nepředjímá, jak rozhodne ve věci samé.

pokračování

P o u ě n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 20. února 2020

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu